

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Tdo/46/2018
Identifikačné číslo spisu: 4215010402
Dátum vydania rozhodnutia: 13.11.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:4215010402.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a JUDr. Dany Wänkeovej v trestnej veci proti obvinenému Z. R. pre opätovný zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. d) Tr. zák. a iné, na verejnom zasadnutí konanom 13. novembra 2018 v Bratislave o dovolaní obvineného Z. R. proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 19. decembra 2017, sp. zn. 4To/88/2017, podľa § 386 ods. 1, ods. 2 Tr. por. a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. takto

rozhodol:

I. Rozsudkom Krajského súdu v Nitre z 19. decembra 2017, sp. zn. 4To/88/2017, bol z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. k) Tr. por. porušený zákon v ustanoveniach § 2 ods. 8 Tr. por., § 9 ods. 1 písm. e) Tr. por., čl. 4 ods. 1 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 154c ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v neprospech obvineného Z. R..

Podľa § 386 ods. 2 Tr. por. napadnutý rozsudok Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 4To/88/2017 z 19. decembra 2017 a rozsudok Okresného súdu Komárno, sp. zn. 3T/97/2015 zo 7. septembra 2017 s a zrušujú.

Zrušujú sa aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Okresnému súdu Komárno sa prikazuje, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

II. Podľa § 380 ods. 2 Tr. por. sa obvinený Z. R. berie do väzby z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. Lehota väzby začína plynúť dňom 13. novembra 2018 o 11.30 hod. a vykoná sa v Ústave na výkon väzby Nitra.

Podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. sa väzba obvineného dohľadom probačného a mediačného úradníka n e n a h r á d z a .

Odôvodnenie

Okresný súd Komárno (ďalej tiež „okresný súd“) rozsudkom zo 7. septembra 2017, sp. zn. 3T/97/2015, uznal obvineného Z. R. vinným v bode 1. zo spáchania opätovného zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. d) Tr. zák. v spojení s § 138 písm. b) Tr. zák. a v bode 2. zo spáchania pokračujúceho prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. v spojení s § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák., ktorých sa dopustil na skutkovom základe, že

1/ od presne nezisteného obdobia, najmenej od roku 2012 do dňa 2. novembra 2014 v obci H. Y., ako aj rodinnom dome číslo XXX v tejto obci, v ktorom žil v spoločnej domácnosti so svojou družkou Y. H., nar. XX.XX.XXXX na všetko, čo táto neurobila tak, ako si on predstavoval, reagoval tak, že na ňu kričal, vulgárne jej nadával a zbil ju, najčastejšie ju fackal, ale v niektorých prípadoch ju udral aj päšťou alebo ju ťahal za vlasy, alebo ju škrtil a zároveň sa jej vyhrážal zabitím, pričom k fyzickým útokom dochádzalo aj na miestach verejnosti prístupných v obci H. Y., ako aj v prítomnosti ich spoločných maloletých detí a aj vtedy, keď sa poškodená ohradila voči jeho agresívnemu správaniu sa, ktoré vnímala ako pre ňu ponížujúce, následne v obdobiach, keď poškodená z dôvodu obáv o svoje zdravie a život ušla k svojej matke, vyvíjal na ňu nátlak, aby sa k nemu vrátila a to spôsobom, že jej zatelefonoval a nútil ju počúvať, ako rozbíja a poškodzuje zariadenie domu, ako aj osobné veci poškodenej, ktorá opakovane za asistencie polície docielila, aby sa obvinený z toho domu odsťahoval, opakovane ho však aj prijala naspäť, pretože na ňu naliehal a to aj tým, že ju sledoval pri ceste do práce a z práce, ako aj pri ceste za nákupmi, čo viedlo k tomu, že poškodená žila v neustálom strese a strachu, postupne nadobudla presvedčenie, že odporovať obvinenému nemá význam, pričom poškodená zažívala príkorie ako dôsledok takéhoto konania zo strany obžalovaného,

a takto konal, hoci bol právoplatným rozsudkom Okresného súdu Komárno, sp. zn. 1T/26/2014 z 11.06.2014 odsúdený za trestný čin sexuálneho zneužívania podľa § 242 odsek 1, odsek 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov,

2/ od 2. novembra 2014, kedy sa obvinený odsťahoval z domu číslo XXX v obci H. Y., do času jeho zadržania 13. januára 2015 sa opakovane vyhrážal poškodenej Y. H., ktorá býva v obci H. Y. v dome číslo XXX, zasielaním správ na jej účet vytvorený na internetovej stránke www.pokec.sk a to tým, že podpáli dom, v ktorom ona býva, ak ho bude hnevať, pretože jemu je to jedno, koľko bude sedieť vo väzení a dňa 18. decembra 2014 pred domom poškodenej v obci H. Y. vykrikoval na ňu, aby bola opatrná, keď vyjde von, lebo sa jej môže stať nejaká nehoda, ako aj to, že podpáli dom a druhýkrát to už nezbabre, čo v kontexte s jeho skorším správaním sa a s prihliadnutím na skúsenosť poškodenej s pokusom o podpálenie povaly jej domu v nej vzbudilo obavu o jej život a zdravie.

Za to okresný súd uložil obvinenému podľa § 208 ods. 2, s použitím § 38 ods. 5, za zistenia príťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m), podľa § 41 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 14 (štrnásť) rokov. Pre výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradil súd obvineného podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Na základe odvolania obvineného Krajský súd v Nitre (ďalej tiež „krajský súd“) rozsudkom z 19. decembra 2017, sp. zn. 4To/88/2017, zrušil odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o treste a krajský súd sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por. odsúdil obvineného podľa § 208 ods. 2, s použitím § 38 ods. 2, za zistenia príťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m), § 38 ods. 5, § 41 ods. 2 Tr. zák. a uložil obvinenému úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 11 (jedenásť) rokov. Na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradil krajský súd obvineného do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti rozsudku krajského súdu podal obvinený dovolanie z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), e), g) a i) Tr. por. V dovolaní namietal, že malo byť zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu (§ 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.) tým, že neboli vykonané dôkazy ním navrhované alebo v rozsahu ním navrhovanom (úplná konverzácia od správcu servera pokec.sk, správy a inzeráty od televízie Markíza od roku 2010, podrobný výpis z bankového účtu vedeného G. od jeho založenia). Ten

istý dovolací dôvod mal byť tiež naplnený tým, že hlavné pojednávanie dňa 17. decembra 2015 vykonal okresný súd čiastočne aj v neprítomnosti obvineného, keď súd nesprávne interpretoval jeho slová o nezáujme o pojednávanie, ako súhlas s vykonaním hlavného pojednávania v jeho neprítomnosti v zmysle § 252 ods. 3 Tr. por. V dovolaní ďalej obvinený namieta, že v jeho trestnej veci rozhodoval sudca (JUDr. Martin Ivan), ktorý mal byť z konania vylúčený, nakoľko zákonný sudca okresného súdu „urobil rad úkonov... ktoré poškodili základné práva a slobody obvineného“, pričom tieto úkony podľa názoru obvineného naznačujú zámer sudcu poškodzovať obvineného. Podľa obvineného je v jeho trestnej veci taktiež naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por., t. j. že dovolaním napadnuté rozhodnutie krajského súdu je založené na dôkazoch, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom, keď súdy nesprávne vyhodnotili vykonané dôkazy, prehliadli rozpory vo výpovediach poškodenej a nedoplnili dokazovanie v zmysle návrhov obvineného. Napokon obvinený namieta, že súdy nesprávne právne posúdili zistený skutok v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., keď obvinený bol v rozpore so zásadou „nie dvakrát v tej istej veci“ potrestaný v trestnom konaní opätovne za totožné skutky, za ktoré už bol predtým potrestaný v priestupkových konaniach vedených pred Okresným úradom Komárno (sp. zn. 2012/481, sp. zn. 2012/595, sp. zn. 2013/338, sp. zn. 2014/46, sp. zn. 2014/230, sp. zn. 2014/493). V podstate na základe uvedených dôvodov obvinený navrhol, aby dovolací súd zrušil dovolaním napadnutý rozsudok krajského súdu a spod obžaloby ho oslobodil.

K dovolaniu obvineného sa vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Komárno, ktorá navrhla, aby dovolací súd dovolanie obvineného odmietol. Vo svojom vyjadrení uviedla, že právo obvineného na obhajobu nebolo zásadným spôsobom porušené, pretože súdy sa v konaní riadne zaoberali jeho návrhmi na dokazovanie a v súlade so zákonom niektoré z nich pre nepodstatnosť odmietli, resp. rozhodli, že ďalšie dôkazy vykonávať nebudú. Čo sa týka vykonania hlavného pojednávania dňa 17. decembra 2015 v neprítomnosti obvineného, tak prokurátorka vo svojom vyjadrení uviedla, že dokazovanie v rozsahu neprítomnosti obvineného bolo neskôr zopakované na neskorších hlavných pojednávaniach v dňoch 17. decembra 2016 a 16. marca 2017. K tvrdeniu obvineného, že v jeho veci rozhodoval sudca, ktorý mal byť z konania vylúčený (§ 371 ods. 1 písm. g) Tr. por.) poukázala na právoplatné rozhodnutia potvrdené aj nadriadenými súdmi o nevyvúčení zákonného sudcu z konania, nakoľko obvinený subjektívne a neprípustne vyvodzoval zaujatosť sudcu z jeho procesného postupu. Pričom o ďalších námietkach zaujatosti obvineného nebolo rozhodované z totožného dôvodu, teda z dôvodu že neprípustne namieta procesný postup súdu. Podľa názoru prokurátorky v danej veci taktiež nie je daný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., keď súdy v základnom konaní správne právne posúdili zistené skutky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) posúdil vec najprv v zmysle § 382 Tr. por. a zistil, že dovolanie bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.), prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné [§ 368 ods. 2 písm. h) Tr. por.], v zákonnej lehote uvedenej v § 370 ods. 1 Tr. por., s obsahovými náležitosťami podľa § 374 ods. 1 Tr. por. a s uvedením dôvodu dovolania podľa odseku 2 tohto ustanovenia. Zároveň bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné, a v ňom vytýkané chyby možno podradiť pod dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. k) Tr. por.

Obvinený namieta porušenie zásady ne bis in idem, pričom toto pochybenie súdov subsumoval pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Hoci ide o nesprávnu subsumáciu, touto nie je dovolací súd viazaný, pretože dôležitým je materiálne vymedzenie dovolacieho dôvodu, ktorým mal byť správne dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. k) Tr. por.

Zásada ne bis in idem je upravená v čl. 50 ods. 5 Ústavy SR, podľa ktorého nikoho nemožno trestne stíhať za čin, za ktorý bol už právoplatne odsúdený alebo oslobodený spod obžaloby. Táto zásada nevylučuje uplatnenie mimoriadnych opravných prostriedkov v súlade so zákonom.

Zároveň je upravená i v článku 4 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd ako právo nebyť opakovane súdený alebo trestaný. Podľa čl. 4 ods. 1 nikoho nemožno stíhať alebo potrestať v trestnom konaní podliehajúcim právomoci toho istého štátu za trestný čin, za ktorý už

bol oslobodený alebo odsúdený konečným rozsudkom podľa zákona a trestného poriadku tohto štátu.

Na zákonnej úrovni je uvedená zásada premietnutá do ustanovenia § 2 ods. 8 Tr. por., podľa ktorého nikoho nemožno trestne stíhať za čin, za ktorý bol už právoplatne odsúdený alebo oslobodený spod obžaloby. Táto zásada nevylučuje uplatnenie mimoriadnych opravných prostriedkov v súlade so zákonom a do ustanovenia § 9 ods. 1 písm. e), podľa ktorého trestné stíhanie nemožno začať, a ak už bolo začaté, nemožno v ňom pokračovať a musí byť zastavené, ak ide o osobu, proti ktorej sa skoršie stíhanie pre ten istý skutok skončilo právoplatným rozsudkom súdu alebo bolo právoplatne zastavené, podmienčne zastavené a obvinený sa osvedčil alebo sa skončilo schválením zmluvy a zastavením trestného stíhania, ak rozhodnutie nebolo v predpísanom konaní zrušené.

Podľa č. 154c ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom pred nadobudnutím účinnosti tohto ústavného zákona, sú súčasťou jej právneho poriadku a majú prednosť pred zákonom, ak zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd.

Takouto medzinárodnou zmluvou je i Dohovor.

Podľa interpretácie Dohovoru právna kvalifikácia dotknutého konania vo vnútroštátnom práve nemôže a nemá byť jediným relevantným kritériom aplikovateľnosti princípu *ne bis in idem* tak, ako je zakotvený v Dohovore. Inak by totiž aplikácia daného ustanovenia závisela výlučne na úvahe členských štátov v takom širokom rozsahu, ktorý by viedol k dôsledkom nezlučiteľným s cieľmi Dohovoru. Pojem „trestné konanie“ sa musí vykladať vo svetle všeobecných princípov týkajúcich sa korešpondujúcich spojení „trestné obvinenie“ a „trest“ v článkoch 6 a 7 Dohovoru. Konkrétna úvaha, či sa v určitom prípade jedná o trestné konanie či trest, závisí na posúdení tzv. engellovských kritérií tak, ako ich formuloval ESLP vo veci Engel a ďalší proti Holandsku (1976).

Prvým kritériom je kvalifikácia deliktu vo vnútroštátnom práve, ide však o kritérium relatívne, pretože ak čin nie je právom členského štátu kvalifikovaný ako trestný, použijú sa ďalšie dve kritériá.

Druhým kritériom je povaha deliktu, pričom sa skúma, či je záujem chránený zákonom všeobecný alebo partikulárny, teda či právna norma je adresovaná subjektu všeobecnému, alebo subjektu špecifickému (so zvláštnymi vlastnosťami - vojaci atď.) a či účel do úvahy pripadajúcej sankcie je preventívno-represívny, alebo či je výlučne reparačný.

Tretím kritériom je druh a stupeň závažnosti sankcie, pričom sa skúma druh a stupeň závažnosti sankcie a sankcie, ktorú je možné za daný delikt uložiť, nie sankcie skutočne uloženej.

Druhé a tretie kritérium sú v zásade alternatívne a nie kumulatívne. V prípade prvého kritéria je na úvahe členského štátu, či sa rozhodne určité konanie normatívne upraviť ako trestné. Vo vzťahu k naplneniu druhého kritéria sa skúma, či posudzovaný delikt je následkom porušenia právnej normy adresovanej všeobecne všetkým subjektom, alebo adresovanej len určitému zúženému skupinu subjektov, so špecifickým postavením či vlastnosťami (príslušníkom ozbrojených síl, štátnym úradníkom, advokátom, väzňom, atď.). Zároveň sa skúma, či účel novej sankcie je aspoň čiastočne preventívno-represívny, alebo či má výlučne reparačnú povahu. Vo vzťahu k tretiemu kritériu sa skúma druh a stupeň závažnosti sankcie, ktorú je možné za daný delikt uložiť vo vnútroštátnom práve.

Následne je potom potrebné pristúpiť ku komparácii aktuálneho skutku a skutku, za ktorý už bola určitá osoba prípadne postihnutá, a to vo svetle uvedených kritérií.

V danom prípade dovolací súd zistil, že obvinený bol uznaný za vinného v bode 1) rozsudku z trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby, ktorého sa mal dopúšťať v časovom rozmedzí najmenej od roku 2012 do 02. novembra 2014 voči svojej družke Y. H.. Skutok je formulovaný veľmi všeobecne a to tak, že mal na ňu kričať, vulgárne jej nadávať, fyzicky ju napádať a to i na miestach verejnosti

prístupných atď.

Dovolací súd zo spisového materiálu zistil, že obdobie rokov 2012 až 2014 bol obvinený priestupkovo postihnutý za viacero priestupkov proti občianskemu spolunažívaniu, ktorých sa dopustil voči poškodenej.

Konkrétne napríklad rozhodnutím Okresného úradu Komárno, odboru všeobecnej vnútornej správy (ďalej aj „OÚ Komárno“) č. OU-KN-OVVS-2014/012946 zo dňa 16. decembra 2014 bol uznaný za priestupok proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) zákona o priestupkoch, ktorého dopustil 02. novembra 2014 fyzickým napadnutím poškodenej. Bola mu uložená pokuta vo výške 30,- €.

Rovnako rozhodnutím OÚ Komárno č. OU-KN-OVVS-2014/006568 z 18. júna 2014 bol uznaný za priestupok proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) zákona o priestupkoch, ktorého sa dopustil dňa 03. júna 2014 tým, že poškodenej na verejnosti vulgárne nadával a opakovane jej volal na mobilný telefón, za čo mu uložená pokuta vo výške 40,- €.

Rozhodnutím Obvodného úradu Komárno č. ObU-KN-OVVS-2012-02-02528-RL z 09. júla 2012 bol uznaný za priestupok proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) zákona o priestupkoch, ktorého sa dopustil dňa 15. júna 2012 tým, že v podniku D. fyzicky napadol poškodenú, udrel ju dlaňou do tváre, oplzlo jej nadával, za čo mu bola uložená pokuta vo výške 30,- €.

Z uvedeného je zrejmé, že obvinený sa počas obdobia, za ktoré bol trestnoprávne postihnutý súdnym rozhodnutím, dopustil voči rovnakej poškodenej fyzického a verbálneho násillia, za ktoré bol priestupkovo postihnutý, pričom modus operandi priestupkových deliktov sa javí byť zhodný s priebehom skutkového deja, za ktorý bol súdom uznaný za vinného a prekrýva sa i doba spáchania oboch typov deliktov. Je teda evidentné, že obvinený sa počas obdobia, za ktoré bol právoplatne odsúdený v rámci trestného konania dopustil viacerých priestupkových deliktov voči poškodenej, za ktoré bol uznaný za vinného a ktoré z hľadiska spôsobu spáchania typovo korešpondujú s konaním, za ktoré bol v trestnom konaní uznaný za vinného a bol mu uložený trest.

Ako už bolo uvedené, skutkové vymedzenie trestného činu, za ktorý bol obvinený uznaný za vinného je formulované príliš široko a v podstate je spôsobilé konzumovať priestupkové delikty, za ktoré bol už predtým obvinený priestupkovo postihnutý.

Okresný, ani krajský súd, napriek námietkam obvineného, že prišlo k porušeniu zásady ne bis in idem, tejto okolnosti nevenovali náležitú pozornosť a trestný skutok vôbec nevyšpecifikovali tak, aby sa časovo a obsahovo neprekrýval s priestupkovými deliktami.

Z hľadiska engelovských kritérií sa v prípade priestupkových postihov jedná o trestné postihy. Konanie postihované priestupkovými sankciami síce nie je podľa práva Slovenskej republiky explicitne označené za trestné, avšak priestupkové normy, ktorých skutkovú podstatu obvinený naplnil, sú adresované všeobecnému subjektu (priestupok proti občianskemu spolunažívaniu) a účel sankcie (peňažná pokuta) je jednoznačne preventívno-represívny a nie reparačný. Za tento typ priestupku možno uložiť sankciu až do 99,- resp. 200,- €, čiže sa jedná o sankciu relatívne závažnú, najmä ak je ukladaná opakovane, ako v prípade obvineného.

Hľadiac cez prizmu engelovských kritérií potom možno aj uvedené priestupkovo postihnuté konanie obvineného považovať za trestné, resp. trestný delikt a možno konštatovať, že bol za rovnaký čin (čo aj čiastočne) postihnutý (v zmysle Dohovoru odsúdený). I keď v Trestnom poriadku sa zásada ne bis in idem podľa znenia § 2 ods. 8 a § 9 ods. 1 písm. e) Tr. por. aplikuje len v prípade trestného činu, je potrebné tieto ustanovenia interpretovať v tom duchu, že sa zákaz dvojitého potrestania vzťahuje i na priestupkové postihnutie.

V prvom rade je potrebné poukázať na ustanovenie čl. 154c ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa

ktorého má pred zákonom aplikačnú prednosť medzinárodná zmluva o základných právach a slobodách, ktorú Slovenská republika ratifikovala a ktorá bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom pred 1. májom 2004, ak zabezpečuje väčší rozsah ústavných práv a slobôd. V tomto prípade Dohovor, ktorý je ako living instrument potrebné interpretovať v spojení s judikatúrou ESELP, poskytuje väčší rozsah ústavných práv a slobôd ako Trestný poriadok, pretože sa vzťahuje i na konkurenciu klasických trestných a priestupkových postihnutí. Zároveň je potrebné zohľadniť i judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorá sa opakovane vyjadruje, že podstatu a rozsah ľudských práv a slobôd je potrebné interpretovať v súlade s judikatúrou ESELP. V tejto súvislosti možno citovať názor prezentovaný v rozhodnutí sp. zn. I. ÚS 5/02, podľa ktorého ústavný súd od začiatku svojej činnosti v súlade s princípom pacta sunt servanda konštantne judikuje, že základné práva a slobody podľa ústavy je potrebné vykladať a uplatňovať v zmysle a duchu medzinárodných zmlúv o ľudských právach a základných slobodách (PL. ÚS 5/93, PL. ÚS 15/98, PL. ÚS 17/00). To znamená, že aj vtedy keď nebol nútený sa priamo vysloviť o porušení Dohovoru alebo inej medzinárodnej zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, ústavný súd vždy, pokiaľ to ústava svojím znením priamo nevyučovala, prihliadal pri vymedzení obsahu základných práv a slobôd ustanovených v ústave aj na znenie týchto zmlúv a príslušnú judikatúru k nim vydanú.

Napokon, i z judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyplýva, že základná zásada „ne bis in idem“ vyjadrená v § 2 ods. 8 Tr. por. nie je obmedzená len na trestné konanie, keďže z hľadiska uplatnenia tejto zásady je rozhodujúcou totožnosť skutku a nie totožnosť právnej kvalifikácie. Vzhľadom na ponímanie činu podľa Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd možno však zásadu ne bis in idem, okrem trestného konania, uplatniť iba na tie činy kvalifikovateľné správnymi prípadne inými príslušnými orgánmi ako menej závažné činy, teda priestupky, prípadne iné správne delikty a výnimočne aj disciplinárne delikty, ktoré majú trestnoprávnu povahu, pričom povaha deliktu sa v tomto smere posudzuje z hľadiska chráneného záujmu (či ide o záujem všeobecný alebo partikulárny), z hľadiska adresáta normy (či je norma adresovaná všetkým občanom alebo len skupine osôb so zvláštnym statusom) a z hľadiska účelu a typu sankcie (či má represívny charakter) (pozri uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5Tdo/18/2011).

Možno preto uzavrieť, že v danom prípade bol obvinený Z. R. rozsudkom Okresného súdu Komárno sp. zn. 3T/97/2015 zo dňa 07. septembra 2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 4To/88/2017 zo dňa 19. decembra 2017 čiastočne duplicitne postihnutý za konanie, za ktoré už bol predtým postihnutý v priestupkovom konaní, čím prišlo k porušeniu zásady ne bis in idem. Napriek tomu, že obvinený v uvedenom smere argumentoval už minimálne v odvolacom konaní, súdy sa s jeho námietkami argumentačne vôbec nevysporiadali.

Vzhľadom na túto skutočnosť preto dovolací súd zrušil rozsudky súdov oboch stupňov a vec vrátil na súd prvého stupňa, ktorému prikázal, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Úlohou súdu prvého stupňa bude podrobne sa zaoberať konkurenciou všetkých priestupkov, spáchaných voči poškodenej, za ktoré bol obvinený v rozhodnom (žalovanom) období postihnutý a upraviť skutok tak, aby bolo zjavné, že na tieto priestupkové postihnutia nedopadá. Samozrejme to len za podmienky, ak do úvahy pripadajúce rozhodnutia týkajúce sa priestupkových postihnutí nebudú zrušené (napr. v dôsledku protestu prokurátora). Za týmto účelom bude potrebné doplniť dokazovanie v tom smere, aby sa zistilo, ktoré priestupky môžu potenciálne tvoriť súčasť skutkového deja trestného činu, za ktorý má byť obžalovaný postihnutý. Bude potrebné sa argumentačne podrobne v tomto smere v rozsudku i vyjadriť.

Vzhľadom na skutočnosť, že napadnuté rozhodnutia boli zrušené a súd prvého stupňa bude musieť nanovo rozhodnúť, nepovažuje dovolací súd za potrebné vyjadrovať sa bližšie k existencii ostatných dovolacích dôvodov, ktorých existenciu obvinený v dovolaní tvrdí.

Keďže obvinený aktuálne vykonáva nepodmienečný trest odňatia slobody, bolo potrebné obligatórne rozhodnúť, či sa berie do väzby.

Vzhľadom na skutočnosť, že obvinený bol dosiaľ 6-krát súdne trestaný a to i za násilné a sexuálne motivované trestné činy, a to i voči členom svojej primárnej rodiny, viackrát bol podmienene prepustený, pričom sa neosvedčil a opakovane recidivoval, je dovolací súd toho názoru, že by v prípade ponechania na slobode v trestnej činnosti, najmä násilného charakteru voči členom primárnej rodiny pokračoval. Napokon, obvinený bol už v základnom konaní z rovnakých dôvodov väzobne stíhaný. Preto bolo rozhodnuté o jeho vzatí do väzby z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. Vzhľadom na osobu obvineného, ktorý je recidivistom a ani predchádzajúce odsúdenia nemali na neho prevýchovný vplyv, nepovažoval dovolací súd za dostačujúce, aby sa väzba nahradila dohľadom probačného a mediačného úradníka, pretože takýto postup by sa zjavne minul účinkom.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.